

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

IDENTITATE KOOPERATIBOAREN ELEMENTUAK ETA KOOPERATIBEN ARTEKO KOOPERAZIOA

ITZIAR VILLAFÁÑEZ PÉREZ

Euskal Herriko Unibertsitatea (EHU)

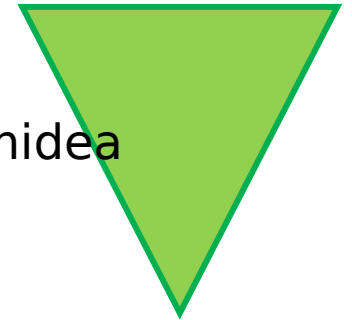
GEZKI

1. KOOPERATIBEN ARTEKO KOOPERAZIOA ETA PRINTZPIO KOOPERATIBOAK

- Kooperatiben arteko kooperazioa (6. printzipioa)
- Bazkideen kontrol demokratikoa
  - 2. printzipioa (bazkidetza aktiboa; bazkidetza)
  - 3. printzipioa (kapitalaren kontrol demokratikoa)
  - 4. printzipioa (autonomia eta independentzia)
    - Mugak
- Bazkidetza irekia (1. printzipioa)

2. KOOPERATIBEN ARTEKO KOOPERAZIORAKO EGITURAK

- Egitura hierarkikoen egokitasun eza
- Egitura horizontalak, koordinazioan oinarritutakoak, parekideak
  - Ez baterazina zuzendaritza bateratuarekin (kooperatiba taldeak) edo hierarkia maila batekin
    - Askea eta parekidea den akordioaren ondorioz
    - Kooperatiben autonomia bermatu
    - Erakunde batek ez du besteekiko nagusitasuna € alderantzizko piramidea
- Kooperazio asoziatiboa / ekonomikoa

3. KOOPERATIBEN ARTEKO KOOPERAZIO EGITUREN GOBERNANTZAREN ELEMENTUAK

1. Kooperatiben ezaugarriekin koherentzia eta identitate kooperatiboari errespetua

- Partaide diren kooperatiben berezko ezaugarriak errespetatu.
- Eraketan eta funtzionamenduan identitate kooperatiboarekin bat etorri (parte hartu dezaketen beste erakundeen kalterik gabe).

2. Elkarrekiko laguntza eta elkartasuna oinarri bezala

- Mutualitatea kooperatiben oinarri eta karia.
- Kooperaziorako egiturak, kooperatiben barne-elkartasunaren hedapen bezala (kanpo-elkartasuna) € autonomia mantentzeari lotuta
  - Kooperaziorako egituretan barneratzea € betebeharrak onartu, horren truke abantailak ez jasotzea posible den arren.
  - Elkarrekikotasuna. Ez epe motzeko ikuspegia. Kooperatibek denboran zehar laguntza eman eta jasotzen dute.
  - Interes-gatazkei dagokienez garrantzia.
- Ekitatea. Kooperatiben egoera ezberdinak kontuan izatea.

3. Borondatezko kidetza irekia

- Kide berriei irekitako egiturak
  - Ez absolutua / Baldintza objektiboak / Egiturazko aldaketa posibleak / Estatutuak edo oinarri den kontratua.
- Egiturretan sartzean, bazkideen kontrol demokratikoa
  - Kontuan izan kooperatiben egiturazko elementuetan duen eragina (antolaketa, interes soziala, objektua...).
  - Zeintzuk dira baldintzak? Egituraren araberakoak?
  - Eskumena duen organoa / gehiengoak.
- Partaide diren kooperatibak banatzeko aukera

4. Funtzionamendua eta kide diren kooperatiben kontrol demokratikoa

- Kooperatiben bazkideen kontrol demokratikoa mantentzea
  - Informazioa eta kontrol mekanismoak.
- Kooperaziorako egituren erregimen organikoa eta hauen kontrol demokratikoa
  - Berdintasun printzipioa (*kooperatiben egoera ezberdina kontuan)
  - Orokorrean, beharrezko organoak: batzar orokorra eta administrazioa
    - Ahalmenak / Kideak / Bozkatzeko eskubidea (** kontrol egoerak saihestu / kooperatiba ez direnei dagokienez mugak)
  - Kooperatibismoaren berezko tresnak erabiltzea ala ez

- Bestelakoak

- Leialtasun betebeharra printzipio eta balore kooperatiboei hedatu.
- Genero berdintasuna.
- Teknologia berrien eragina.

4. Partaide diren kooperatiben autonomia

- Autonomiaren esanahia, kooperatiben arteko kooperazioaren testuinguruan
  - Borondatezko bazkidetza irekia; funtzionamendu horizontal eta demokratikoa; kooperatiben kontrola mantentzea eta egituran parte hartzea.
  - Funtsezko erabakiak eta zuzenean kooperatiben gain eragina dutenak, hauen batzarren esku geratu (kooperatiba taldearen eskumenak / ahalmenak: administrazio organoei agindu edo irizpideak).
  - Subsidiaritatea.
- Akordioa / kontratua gobernantzaren oinarrizko elementu.
  - Esparrua, funtzioak, antolaketa eta organoak (eta eskumenak), erabakiak hartzea, partaideen betebeharrak, aldatzeko moduak, bazkide izaera **galtzea**

- Kooperatiba-taldeak eta interes gatazkak
  - Taldearen interesaren existentziak ez dakar derrigor kooperatiben interesarekin gatazka. Printzipio kooperatiboen eragina.
  - Zuzendaritza bateratuaren esparrua: akordioan zehaztuta. Legitimazio eta muga funtzioak.
  - Zuzendaritza bateratua eratzeko modua: kooperatiben borondatearen emaitza, berdintasunean. Erabakiak hartzeko eta gehiengoan sistema / banatzeko aukera (justifikatuta) / aurkaratzeko aukera.
  - Kooperatibek eta taldearen zuzendaritzak taldearekiko eta bere interesarekiko leialtasun betebeharra, kooperatiben interes zilegiak errespetatzearekin batera.
  - “Konpentsazio abantailen teoria” kooperatiba-taldeein aplikatzeko aukera?

AZKEN GOGOETAK

- Kooperatibek elkarrekin kooperatzeko egitura eta formula ezberdinak erabiltzeko aukerak, haien ezaugarriek baldintzatuta.
- Aurrekoak ondorioak egoki diren egitura edo formulei dagokionez, eta hauen gobernantzaren aspektu ezberdinei dagokienez.
- Egitura hierarkikoetan sortzen ez diren kudeaketa-arazoak.
- Kooperatiba-taldeen berezko ezaugarri € konplexutasun handiagoa.
- Ez ikusi ezegonkortasun iturri posible bezala bakarrik ikusi, baizik eta horizontaltasunean, kooperazioak eta demokrazian oinarritutako enpresa-kulturaren elementu bezala € indarguneak.

eman ta zabal zazu

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

Eskerrik asko zuen arretagatik

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU